

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-4301/2024-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sutkinja Jagode Crnokrak, predsjednice vijeća, Dubravke Matas, sutkinje izjaviteljice i Gorane Aralica Martinović, članice vijeća, povodom zahtjeva FINANCIJSKA AGENCIJA za provedbu skraćenog stečajnog postupka nad dužnikom BAN-FILM j.d.o.o., Zagreb, Pete Poljanice 7, OIB 29782517446, odlučujući o žalbi Jelene Stankus-Tkalec, dužnikovog stečajnog upravitelja, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-675/2024 od 21. listopada 2024., u sjednici vijeća održanoj 4. prosinca 2024.

r i j e š i o j e

Ukida se rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-675/2024 od 21. listopada 2024. i predmet vraća tom sudu na ponovan postupak.

Obrazloženje

1. Trgovački sud u Zagrebu je pobijanim rješenjem odbio kao neosnovan prijedlog stečajnog upravitelja Jelene Stankus-Tkalec za određivanje nagrade u iznosu od 132,72 eur (bruto).

2. Prvostupanjski sud je donio pobijano rješenje utvrdivši da je rješenjem poslovni broj St-675/24 od 12. srpnja 2024., primjenom odredbe članka 431. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17, 36/22 i 27/24; u daljnjem tekstu: SZ), otvorio i zaključio stečajni postupak nad dužnikom te da je za stečajnog upravitelja imenovao Jelenu Stankus-Tkalec.

2.1. Nadalje, u obrazloženju se ističe da je stečajni upravitelj u podnesku od 26. srpnja 2024. podnio prijedlog za određivanjem nagrade u iznosu od 132,72 EUR (bruto) u kojem je, u bitnom, naveo:

- da je u predmetnoj pravnoj stvari proveden skraćeni stečajni postupak odnosno da je stečajni postupak istodobno otvoren i zaključen

- da je, sukladno odredbama članka 33. stavaka 1. i 4. Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranju terorizma („Narodne novine“ broj: 108/17,

39/19 i 151/22; u daljnjem tekstu: ZSPNFT) te odredbama članka 11., 14., 15., 17. i 24. Pravilnika o registru stvarnih vlasnika („Narodne novine“ broj: 53/19 i 1/20; u daljnjem tekstu: Pravilnik), dužan u Registar stvarnih vlasnika (u daljnjem tekstu: Registar) upisati podatke o stvarnom vlasniku pravne osobe stečajnog dužnika, podatke o vlasničkoj strukturi te podatke o udjelima, ulozima ili drugom sudjelovanju u vlasništvu društva i to u bilo kojoj poslovnicu Financijske agencije korištenjem obrasca iz članka 17. Pravilnika

- da je ispunio obrazac za upis podataka u Registar te ishodio izvadak iz registra stvarnih vlasnika.

2.2. Prvostupanjski sud je odluku o zahtjevu stečajnog upravitelja donio pozivajući se na odredbe članka 94. stavaka 1. i 2. SZ-a, u vezi s odredbom članka 89. tog zakona, te na odredbe Uredbe o kriterijima i načinu obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima („Narodne novine“ broj 105/15; u daljnjem tekstu: Uredba).

2.2.1. Pritom polazi od toga da je nad stečajnim dužnikom pokrenut skraćeni stečajni postupak smatrajući da navedeno podrazumijeva da predmetni subjekt nema imovine, da nitko od vjerovnika nije predložio otvaranje stečajnog postupka i posljedično tome predujmio sredstva za namirenje troškova postupka. Navodi da se stečajnom upravitelju određuje nagrada za poduzimanje radnji koje su propisane odredbom članka 89. SZ-a dok navedenim člankom nije propisano pravo na nagradu stečajnom upravitelju koji u skraćenom stečajnom postupku ispunjava obrazac za upis podataka u Registar te ishodi izvadak iz Registra. Štoviše, da te radnje nisu poduzete za vrijeme trajanja stečajnog postupka nad stečajnim dužnikom s obzirom na to da takav postupak uopće nije proveden.

2.3. Prvostupanjski sud smatra da pravo na nagradu stečajnog upravitelja u skraćenom stečajnom postupku koji je istovremeno otvoren i zaključen ne proizlazi niti iz Uredbe.

2.4. Izražava shvaćanje da bi zahtjev stečajnog upravitelja valjalo odbiti čak i da se Uredba primjenjuje na stečajnog upravitelja u skraćenom stečajnom postupku. U prilog tome navodi da se rad stečajnog upravitelja, glede registra stvarnih vlasnika, sastojao u upisivanju OIB [osobni identifikacijski broj]a, naziva i adrese društva te stečajnog upravitelja. Stoga da su navedene aktivnosti, promatrane u kontekstu obujma i složenosti poslova kao jedinog teoretski primjenjivog kriterija iz članka 5. Uredbe, zanemarive vrijednosti.

3. Jelena Stankus-Tkalec, dužnikov stečajni upravitelj, je protiv rješenja pravovremeno podnio žalbu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnog prava. Navodi da je dužnost stečajnog upravitelja zastupati stečajnu masu i nakon zaključenja stečajnog postupka. Stoga da je, radi izbjegavanja prekršajnih postupaka, podnio Financijskoj agenciji predmetne obrasce u skladu s odredbama ZSPNFT-a i odredbama Pravilnika. Smatra da je bruto iznos od 132,72 eur primjeren iznos nagrade uzimajući u obzir obujam i složenost navedenih poslova. Predlaže preinačiti pobijano rješenje podredno ga ukinuti te predmet, po potrebi, vratiti na ponovan postupak.

4. Žalba je osnovana.

5. Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje na temelju odredaba članka 365. stavaka 1. i 2. te članka 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23; u daljnjem tekstu: ZPP) u vezi s odredbom članka 10. SZ-a.

6. Iz spisa je razvidno da je u ovoj pravnoj stvari rješenjem ovog suda PŽ-3092/2024-2 od 27. rujna 2024. (list 31. - 33. spisa) potvrđeno rješenje prvostupanjskog suda poslovni broj St-675/2024 od 12. srpnja 2024. kojim je, između ostalog, otvoren i zaključen predmetni stečajni postupak. Iz navedenog proizlazi da su ispunjene pretpostavke za provedbu (skraćenog) stečajnog postupka propisane odredbama članaka 428. i 431. SZ-a, a na što u razlozima pobijanog rješenja ukazuje prvostupanjski sud.

7. Međutim činjenica da su ispunjene pretpostavke za provedbu skraćenog stečajnog postupka propisane tim odredbama, protivno shvaćanju prvostupanjskog suda, ne upućuje nužno na zaključak da dužnik nema imovinu.

7.1. U tom kontekstu, u pogledu utvrđivanja postojanja imovine dužnika ističe se da su odredbama SZ-a propisane prava i obveze stečajnog upravitelja. Odredbom članka 88. stavka 1. SZ-a propisano je da stečajni upravitelj ima prava i obveze tijela dužnika pravne osobe, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Također, odredbama članka 89. stavka 1. točaka 4., 5., 9. i 15. SZ-a propisano je da je stečajni upravitelj dužan, između ostalog, postupati savjesno i uredno te:

- sastaviti početno stanje imovine dužnika
- kao dobar gospodar brinuti se o završetku započetih, a neobavljenih poslova dužnika i poslova potrebnih da bi se spriječilo nastupanje štete nad sredstvima dužnika
- unovčiti odnosno naplatiti s pažnjom dobrog gospodara stvari i prava dužnika koja ulaze u stečajnu masu
- nakon zaključenja stečajnog postupka zastupati stečajnu masu u skladu s ovim Zakonom.

7.1.1. S tim u vezi odredbama članka 289. stavaka 1. i 2. SZ-a propisano je: (1) Sud će na prijedlog stečajnoga upravitelja, kojega od stečajnih vjerovnika ili po službenoj dužnosti odrediti nastavljanje postupka radi naknadne diobe ako se nakon završnoga ročišta:

1. ostvare pretpostavke da se zadržani iznosi podijele stečajnim vjerovnicima
2. iznosi koji su isplaćeni iz stečajne mase vrate u masu
3. pronađe imovina koja ulazi u stečajnu masu.

(2) Nastavljanje postupka radi naknadne diobe sud će odrediti bez obzira na to je li postupak bio zaključen.

7.2. Iz citiranih odredaba proizlazi da se i nakon što (skraćeni) stečajni postupak bude zaključen, pod određenim pretpostavkama, može provesti postupak naknade diobe stečajne mase dužnika.

8. S druge strane, u pogledu pravnog uređenja prava stečajnog upravitelja na nagradu i naknadu, ističe se da je:

a) odredbama članka 94. stavaka 1. i 2. SZ-a propisano:

(1) Stečajni upravitelj ima pravo na nagradu za svoj rad i naknadu stvarnih troškova.

(2) Nagradu stečajnom upravitelju rješenjem određuje sud prema uredbi kojom Vlada Republike Hrvatske utvrđuje kriterije i način obračuna i plaćanja nagrade stečajnim upraviteljima.

b) odredbama članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe propisano:

(1) Stečajni upravitelj, privremeni stečajni upravitelj, povjerenik predstečajnog postupka i stečajni povjerenik imaju pravo na nagradu za obavljene poslove. (2) Nagradu za obavljene poslove određuje sud bez odgode prema pravilima ove Uredbe, nakon što osobe iz stavka 1. ovoga članka dovrše sve poslove za koje su imenovani.

c) odredbom članka 5. stavka 1. Uredbe propisano da sud rješenjem utvrđuje visinu nagrade, uzimajući u obzir obujam i složenost poslova, rad stečajnoga upravitelja na ispitivanju tražbina te vrijednost unovčene stečajne mase.

9. Uzimajući u obzir prethodno navedeno pogrešno je pravno shvaćanje prvostupanjskog suda da stečajni upravitelj nema pravo na nagradu i naknadu troškova u skraćenom stečajnom postupku. Naime, iako se u Uredbi izrijeком ne spominje skraćeni stečajni postupak, teleološkim tumačenjem odredaba SZ-a i Uredbe proizlazi da stečajni upravitelj ima pravo na nagradu i naknadu troškova za poslove nakon zaključenja skraćenog stečajnog postupka.

10. S tim u vezi, glede konkretnog postupanja stečajnog upravitelja, odredbama članka 4. točaka 38., 41. i 42. ZSPNFT-a propisano je:

- Registar jest središnja elektronička baza podataka o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata iz članka 32. stavka 1. točke a) ovoga Zakona osnovanih na području Republike Hrvatske i trustova i s njima izjednačenih subjekata stranoga prava iz članka 32. stavka 1. točke b) ovoga Zakona

- stranka jest osoba ili trust iz točke 59. ovoga članka koji uspostavlja ili već ima uspostavljen poslovni odnos kod obveznika ili obavlja povremenu transakciju, uključujući upravitelja trusta i osobu koja obavlja jednakovrijedne funkcije u drugom sličnom obliku stranog prava

- stvarni vlasnik stranke jest svaka fizička osoba (osobe) koja je konačni vlasnik stranke ili kontrolira stranku ili na drugi način njome upravlja, i/ili fizička osoba (osobe) u čije ime se provodi transakcija, uključujući onu fizičku osobu (osobe) koje izvršavaju krajnju učinkovitu kontrolu nad pravnom osobom ili pravnim uređenjem.

10.1. Budući da u skladu s prethodno navedenom odredbom članka 89. stavka 1. točke 15. SZ-a stečajni upravitelj i nakon zaključenja stečajnog postupka kontrolira te upravlja dužnikom, zbog čega se smatra stvarnim vlasnikom u smislu odredaba ZSPNFT-a, nameće se zaključak da je stečajni upravitelj pravilno postupio kad je u Registar upisao podatke o dužnikovom stvarnom vlasniku. Dakle, radi se o ispunjavanju zakonske obveze stečajnog upravitelja zbog čega navedeni rad valja vrednovati odnosno stečajni upravitelj ima pravo na nagradu.

11. Stoga je pogrešno pravno shvaćanje prvostupanjskog suda u primjeni materijalnog prava slijedom čega pobijano rješenje ne sadrži niti valjane razloge.

11.1. Pritom, prema prosudbi ovog suda, stečajnom upravitelju za ispunjavanje obrasca za upis podataka u Registar te ishođenje izvataka iz tog Registra (list 24. - 26. spisa) u svakom slučaju ne pripada zatraženi iznos od 132,72 eur bruto, već manji iznos.

12. Načelno, u pogledu zahtjeva stečajnog upravitelja za određivanje nagrade, valja imati u vidu odredbu članka 2. stavka 2. Uredbe prema kojoj nagradu za obavljene poslove određuje sud bez odgode prema pravilima Uredbe, nakon što osobe iz stavka 1. ovoga članka dovrše sve poslove za koje su imenovani (točka 7.1. ovog rješenja).

13. Slijedom navedenog, na temelju odredbe članka 380. točke 3. ZPP-a u vezi s odredbom članka 10. SZ-a, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

14. U daljnjem tijeku postupka prvostupanjski sud će voditi računa o pravilnoj primjeni materijalnog prava te otkloniti postupovnopravnu povredu na koje mu je ukazano u ovom rješenju.

Zagreb, 4. prosinca 2024.

Predsjednica vijeća
Jagoda Crnokrak